

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΥ ΥΓΕΙΑΣ

Αθήνα, 26.09.2025
Αρ.πρωτ.: 42543

Ταχ. Δ/ση : Αριστοτέλους 17
Ταχ. Κώδικας : 104 33
Τηλέφωνο : 2132161712
Email : yfypourgos.vd@moh.gov.gr

ΠΡΟΣ
Πίνακα Αποδεκτών

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

ΘΕΜΑ: «Παροχή εξατομικευμένου προληπτικού ελέγχου, φροντίδας και νοσηλείας από δομές του Εθνικού Συστήματος Υγείας και του Εθνικού Δικτύου Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας σε χρόνια άστεγους και ευάλωτους χρήστες ψυχοδραστικών ουσιών και ωφελούμενους του Εθνικού Οργανισμού Πρόληψης και Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων»

Σχετ: Ο ν. 5129/2024 «Ολοκλήρωση της Ψυχιατρικής Μεταρρύθμισης» (Α' 124)

Με την παρούσα παρέχονται κατευθυντήριες οδηγίες προς τις Νοσοκομειακές Μονάδες του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.), τις δομές των Περιφερειακών Δικτύων Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας (Πε.Δ.Υ.Ψ.Υ.) και τις δομές/υπηρεσίες του Εθνικού Οργανισμού Πρόληψης και Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων (Ε.Ο.Π.Α.Ε.), για την διαλειτουργική διασύνδεσή τους, αναφορικά με την παροχή υπηρεσιών προληπτικού ελέγχου, φροντίδας και νοσηλείας σε χρήστες ψυχοδραστικών ουσιών και ωφελούμενους του Ε.Ο.Π.Α.Ε, ενταγμένους και μη σε θεραπευτικό πρόγραμμα ή άλλη δομή του Οργανισμού, οι οποίοι είναι άστεγοι, ή άποροι, αντιμετωπίζουν προβλήματα σωματικής ή/και ψυχικής υγείας, διαβιούν σε συνθήκες κοινωνικής περιθωριοποίησης ή άλλες συνθήκες ευαλωτότητας σε ό,τι αφορά τη σωματική και ψυχική τους υγεία, και χρήζουν φροντίδας, νοσοκομειακής περίθαλψης και θεραπείας, αλλά και ένταξης σε προγράμματα αντιμετώπισης εξαρτήσεων και απεξάρτησης.

Ειδικότερα:

Α. Γενικότερες κατευθύνσεις

Για την παροχή προληπτικής ιατρικής φροντίδας, την προνοσοκομειακή υποστήριξη και την αναγκαία νοσοκομειακή περίθαλψή τους, οι χρήστες

ψυχοδραστικών ουσιών και ωφελούμενοι του Ε.Ο.Π.Α.Ε. που εμπíπτουν στις περιπτώσεις της παρούσας εγκυκλίου, δύνανται να εξυπηρετούνται από τις Νοσοκομειακές Μονάδες του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.) και τις δομές των Περιφερειακών Δικτύων Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας (Πε.Δ.Υ.Ψ.Υ.), σε συνεργασία με τις δομές και υπηρεσίες του Ε.Ο.Π.Α.Ε..

Οι ως άνω φορείς, δομές και υπηρεσίες διαλειτουργούν με σκοπό την παροχή υπηρεσιών: α) προληπτικού ελέγχου, εκτίμησης, αξιολόγησης και διενέργειας άλλων διαγνωστικών εξετάσεων, με τη συνδρομή/συνοδεία των αρμόδιων υπηρεσιών του Ε.Ο.Π.Α.Ε., όπου αυτή απαιτείται και β) φροντίδας και νοσηλείας, κατόπιν παραπομπής από υπηρεσίες του Ε.Ο.Π.Α.Ε. ή άλλων Φορέων, για όσο διάστημα χρειάζεται, για την αποκατάσταση των προβλημάτων της σωματικής ή/και ψυχικής υγείας τους.

Η μεταφορά του ασθενούς που χρήζει νοσηλείας σε νοσοκομειακή μονάδα του Ε.Σ.Υ. πραγματοποιείται, όπως η μεταφορά οποιουδήποτε άλλου ασθενή σε νοσοκομείο για νοσηλεία, με ασθενοφόρο του Εθνικού Κέντρου Άμεσης Βοήθειας (Ε.Κ.Α.Β).

Στις πόλεις στις οποίες υπάρχουν θεραπευτικές υπηρεσίες/δομές (προγράμματα υποκατάστασης ή άλλα θεραπευτικά προγράμματα) του Ε.Ο.Π.Α.Ε. υπάρχει διασύνδεση και συνεργασία του προσωπικού της κλινικής υποδοχής του ασθενούς με τις υπηρεσίες του Ε.Ο.Π.Α.Ε., προκειμένου το θεραπευτικό – επιστημονικό προσωπικό του Οργανισμού να συνδράμει το προσωπικό της κλινικής υποδοχής, παρέχοντας οδηγίες και κατευθύνσεις για την αντιμετώπιση των προβλημάτων εξάρτησης του ασθενούς. Η διασυνδεδετική θεραπευτική συνδρομή του προσωπικού του Ε.Ο.Π.Α.Ε. πραγματοποιείται με κάθε πρόσφορο μέσο (τηλεφωνικά, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και δια ζώσης, όταν αυτό χρειάζεται). Το σύνολο των αναγκών εξετάσεων για την εισαγωγή και νοσηλεία πραγματοποιείται από το εκάστοτε Νοσοκομείο. Την ευθύνη για τη νοσηλεία και την φαρμακευτική αγωγή του ασθενούς έχει το ιατρικό – νοσηλευτικό προσωπικό της κλινικής, στην οποία εισάγεται. Την ευθύνη για την προμήθεια της φαρμακευτικής αγωγής, την οποία έχει ανάγκη ο ασθενής έχει το φαρμακείο του νοσοκομείου.

Εφόσον ο ασθενής είναι εξαρτημένος από οπιοειδή, την ευθύνη για τη διάθεση της ουσίας υποκατάστασης (βουπρενορφίνης ή Μεθαδόνης) και τη μεταφορά της στη Νοσοκομειακή Μονάδα, κατά τη διάρκεια της νοσηλείας του ασθενούς, έχει ο Ε.Ο.Π.Α.Ε σύμφωνα με τα οριζόμενα στο θεραπευτικό του πλαίσιο. Σε περίπτωση που χρειάζεται η χορήγηση υποκατάστατης ουσίας, ο ασθενής εντάσσεται άμεσα σε Πρόγραμμα Υποκατάστασης του Ε.Ο.Π.Α.Ε., σύμφωνα με το ισχύον πλαίσιο λειτουργίας των θεραπευτικών προγραμμάτων του Οργανισμού. Κατά την διάρκεια της σταθεροποίησης στο υποκατάστατο, την ευθύνη της χορήγησης του υποκατάστατου έχει το προσωπικό του Ε.Ο.Π.Α.Ε., σύμφωνα με όσα ορίζονται από το εκάστοτε ισχύον πλαίσιο λειτουργίας των Μονάδων Ολοκληρωμένης Θεραπείας της Εξάρτησης (Μ.Ο.Θ.Ε.) του Ε.Ο.Π.Α.Ε., με τις απαραίτητες τροποποιήσεις που επιβάλλει η γενική ιατρική κατάσταση των εξυπηρετούμενων και σε συνεννόηση και συνεργασία με το ιατρικό – νοσηλευτικό προσωπικό της κλινικής.

Μετά την ολοκλήρωση της σταθεροποίησης, η χορήγηση της ουσίας υποκατάστασης, όπως και η υπόλοιπη φαρμακευτική αγωγή πραγματοποιείται σε συνεννόηση με το νοσηλευτικό προσωπικό του Νοσοκομείου σύμφωνα με τις ιατρικές οδηγίες.

Καθ' όλη τη διάρκεια της νοσηλείας, οι παρεμβάσεις σε σχέση με την αντιμετώπιση της εξάρτησης, ήτοι αξιολόγηση, εκτίμηση, θεραπευτική ψυχοκοινωνική υποστήριξη κ.α., πραγματοποιούνται από το προσωπικό του Ε.Ο.Π.Α.Ε. στον χώρο της κλινικής υποδοχής.

Για όλα τα παραπάνω απαιτείται η προηγούμενη συναίνεση του ασθενούς. Σε περίπτωση που είναι αδύνατη η συναίνεση εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κώδικα Ιατρικής Δεοντολογίας. Σε περίπτωση που ο θεράπων ιατρός κρίνει ότι συντρέχουν λόγοι ακούσιας νοσηλείας εφαρμόζεται η σχετική νομοθεσία.

Β. Ειδικά για την Περιφέρεια της Αττικής ισχύουν τα κάτωθι:

1. Ωφελούμενοι του Ε.Ο.Π.Α.Ε. και χρήστες ψυχοδραστικών ουσιών, οι οποίοι διαβιούν σε συνθήκες παρατεταμένης αστεγίας, απορίας ή άλλης ευαλωτότητας, δύνανται να υποβάλλονται σε ακτινολογικό έλεγχο (μέσω έκδοσης ηλεκτρονικού παραπεμπτικού ιατρού, χωρίς ραντεβού, Δευτέρα έως Παρασκευή, 08.00 - 11.00) και σε ιατρικό έλεγχο (διαφόρων ειδικοτήτων - συμπεριλαμβανομένων Παθολόγου, Καρδιολόγου και Γενικού Χειρουργού - κατόπιν ραντεβού) στο Γενικό Νοσοκομείο «Πολυκλινική Αθηνών». Περαιτέρω εργαστηριακός και απεικονιστικός έλεγχος δύναται να παρέχεται (κατόπιν ραντεβού) στο Γ.Ν. «Πολυκλινική Αθηνών» ή σε άλλη Νοσοκομειακή Μονάδα του Ε.Σ.Υ. στην Αθήνα. Επιπλέον, στο πλαίσιο της πρόληψης, παρέχεται και προληπτικός ιατρικός και εργαστηριακός έλεγχος για την ανωτέρω πληθυσμιακή ομάδα. Η εξυπηρέτησή τους και η συνταγογράφηση είναι δυνατή με την χρήση του διαβατηρίου. Σε περίπτωση που κάποιος ασθενής δεν διαθέτει Α.Μ.Κ.Α. ή άλλο νομιμοποιητικό έγγραφο που προβλέπεται από την σχετική νομοθεσία, δύναται να εξυπηρετείται έως την ολοκλήρωση των διαδικασιών έκδοσης του από τον Ε.Ο.Π.Α.Ε..
2. Σχετικά με τη νοσηλευτική κάλυψη της ως άνω ευάλωτης ομάδας πληθυσμού, νοσοκομείο υποδοχής θα είναι η Νοσοκομειακή Μονάδα «Αμαλία Φλέμινγκ». Η νοσηλεία των ασθενών θα γίνεται σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο (πτέρυγα) της Παθολογικής Κλινικής με χώρους νοσηλείας, στάση νοσηλευτών, χώρους ατομικής υγιεινής για τους νοσηλευόμενους και άμεση πρόσβαση από το Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών. Την ευθύνη για τη θεραπευτική αντιμετώπιση των ασθενών θα έχει το ιατρικό προσωπικό της Παθολογικής Κλινικής, με δυνατότητα υποστήριξης, όπου απαιτείται, από ιατρούς άλλων ειδικοτήτων και επαγγελματίες υγείας της Νοσοκομειακής Μονάδας «Αμαλία Φλέμινγκ», του Γ.Ν.Α. «Σισμανόγλειο» και του Πε.Δ.Υ.Ψ.Υ. της 1^{ης} ΥΠΕ. Η φροντίδα των ασθενών θα διασφαλίζεται από το απαραίτητο νοσηλευτικό προσωπικό της Μονάδας. Η διασυνδεδετική θεραπευτική συνδρομή του Ε.Ο.Π.Α.Ε. θα πραγματοποιείται σύμφωνα με όσα περιγράφονται ανωτέρω στο μέρος Α. Την ευθύνη αυτής της διασυνδεδετικής θεραπευτικής συνδρομής θα έχει το θεραπευτικό - επιστημονικό προσωπικό της Μ.Ο.Θ.Ε. - Γ.Ν.Α. «Σισμανόγλειο» του Ε.Ο.Π.Α.Ε..

Παρακαλούμε για την εφαρμογή των ανωτέρω και τη συνεργασία των υπηρεσιών των εμπλεκόμενων Φορέων (Ε.Σ.Υ., Πε.Δ.Υ.Ψ.Υ., Ε.Κ.Α.Β. και Ε.Ο.Π.Α.Ε.), με γνώμονα αφενός την απρόσκοπτη πρόσβαση και παροχή υπηρεσιών προληπτικού ελέγχου,

φροντίδας, νοσοκομειακής περίθαλψης και θεραπείας σε ευάλωτους συμπολίτες μας, οι οποίοι έχουν απόλυτη ανάγκη αυτών των υπηρεσιών και αφετέρου την προάσπιση της Δημόσιας Υγείας.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΑΡΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

Εσωτερική διανομή:

Γραφείο Υπουργού Υγείας κ. Γεωργιάδη

Γραφείο Υφυπουργού Υγείας κ. Μ.Θεμιστοκλέους

Γραφείο Υφυπουργού Υγείας κ. Δ.Βαρτζόπουλου

Διεύθυνση Ψυχικής Υγείας

Διεύθυνση Εξαρτήσεων

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

Εθνικός Οργανισμός Πρόληψης και Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων (ΕΟΠΑΕ)

Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας (ΕΟΔΥ)

Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας (ΕΚΑΒ)

1^η Υγειονομική Περιφέρεια Αττικής

2^η Υγειονομική Περιφέρεια Πειραιώς & Αιγαίου

3^η Υγειονομική Περιφέρεια Μακεδονίας

4^η Υγειονομική Περιφέρεια Μακεδονίας και Θράκης

5^η Υγειονομική Περιφέρεια Θεσσαλίας & Στερεάς Ελλάδας

6^η Υγειονομική Περιφέρεια Πελοποννήσου, Ιονίων Νήσων, Ηπείρου και Δυτικής Ελλάδας

7^η Υγειονομική Περιφέρεια Κρήτης

